

2024/1499

29.5.2024

SMĚRNICE RADY (EU) 2024/1499

ze dne 7. května 2024

o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, rovného zacházení s osobami v otázkách zaměstnání a povolání bez ohledu na jejich náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, rovného zacházení se ženami a muži v otázkách sociálního zabezpečení a v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování a o změně směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 19 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rovnost a nepřijatelnost diskriminace jsou uznány jako základní hodnoty Unie v člancích 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii. Články 8 a 10 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že Unie podporuje rovné zacházení pro muže a ženy a bojuje proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace při všech svých činnostech. Listina základních práv Evropské unie chrání právo na zákaz diskriminace, rovnost žen a mužů a začlenění osob se zdravotním postižením v člancích 21, 23 a 26. Unie již za účelem boje proti diskriminaci přijala několik směrnic.
- (2) Účelem této směrnice je stanovit minimální požadavky na fungování orgánů pro podporu rovného zacházení (dále jen „orgány pro rovné zacházení“) s cílem zlepšit jejich účinnost a zaručit jejich nezávislost, aby se posílilo uplatňování zásady rovného zacházení, jak vyplývá směrnicí Rady 79/7/EHS ⁽³⁾, 2000/43/ES ⁽⁴⁾, 2000/78/ES ⁽⁵⁾ a 2004/113/ES ⁽⁶⁾.
- (3) Cílem směrnice 79/7/EHS je bojovat proti diskriminaci na základě pohlaví v oblasti sociálního zabezpečení.
- (4) Směrnice 2000/43/ES stanoví rámec pro boj proti diskriminaci na základě rasy nebo etnického původu.
- (5) Směrnice 2000/78/ES stanoví rámec pro boj proti diskriminaci na základě náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, co se týče zaměstnání, povolání a odborného vzdělávání.

⁽¹⁾ Souhlas ze dne 10. dubna 2024 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Úř. věst. C 184, 25.5.2023, s. 71.

⁽³⁾ Směrnice Rady 79/7/EHS ze dne 19. prosince 1978 o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 6, 10.1.1979, s. 24).

⁽⁴⁾ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22).

⁽⁵⁾ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16).

⁽⁶⁾ Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování (Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37).

- (6) Směrnice 2004/113/ES stanoví rámec pro boj proti diskriminaci na základě pohlaví v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování.
- (7) Soudní dvůr shledal, že oblast působnosti zásady rovného zacházení s muži a ženami nelze omezit na zákaz diskriminace založený na skutečnosti, že osoba je jednoho či druhého pohlaví. Vzhledem k účelu a povaze práv, která se snaží chránit, se uvedená zásada vztahuje rovněž na diskriminaci plynoucí ze změny pohlaví⁽⁷⁾.
- (8) Směrnice 2000/43/ES a 2004/113/ES vyžadují, aby členské státy určily jeden nebo více orgánů pro podporu rovného zacházení, včetně analýzy, sledování a prosazování rovného zacházení se všemi osobami bez diskriminace na základě důvodů, na něž se uvedené směrnice vztahují. Uvedené směrnice vyžadují, aby členské státy zajistily, že do pravomoci takových orgánů spadá poskytování nezávislé pomoci obětem, provádění nezávislých studií týkajících se diskriminace, zveřejňování nezávislých zpráv a vydávání doporučení k jakékoli otázce související s touto diskriminací.
- (9) Určení orgánů pro rovné zacházení pověřených prosazováním, analýzou, sledováním a podporou rovného zacházení se všemi osobami bez diskriminace na základě pohlaví stanoví rovněž směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES⁽⁸⁾ a 2010/41/EU⁽⁹⁾.
- (10) Všechny členské státy určily orgány pro rovné zacházení podle směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES. Byl zaveden různorodý systém orgánů pro rovné zacházení a vznikly osvědčené postupy. Mnoho orgánů pro rovné zacházení však čelí problémům, zejména pokud jde o zdroje, nezávislost a pravomoci nezbytné k plnění jejich úkolů.
- (11) Směrnice 2000/43/ES a 2004/113/ES ponechávají členským státům široký prostor pro uvážení, pokud jde o strukturu a fungování orgánů pro rovné zacházení. To má za následek značné rozdíly mezi orgány pro rovné zacházení v jednotlivých členských státech, pokud jde o jejich mandát, pravomoci, strukturu, zdroje a běžné fungování. To pak znamená, že ochrana před diskriminací se v jednotlivých členských státech liší.
- (12) Přestože směrnice 79/7/EHS a 2000/78/ES nevyžadují, aby členské státy určily orgány pro rovné zacházení, které by se zabývaly záležitostmi, na něž se uvedené směrnice vztahují, ve většině členských států, kde to stanovuje vnitrostátní právo, orgány pro rovné zacházení v uvedených záležitostech pravomoc mají. Tak tomu však není ve všech členských státech, což vede v Unii k rozdílné úrovni ochrany před diskriminací, pokud jde o záležitosti, na něž se zmíněné směrnice vztahují.
- (13) Aby orgány pro rovné zacházení mohly účinně přispívat k prosazování směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES tím, že budou podporovat rovné zacházení, předcházet diskriminaci a nabízet všem diskriminovaným jednotlivcům a skupinám pomoc při přístupu ke spravedlnosti v celé Unii, je nezbytné zavést minimální standardy pro fungování těchto orgánů a rozšířit jejich mandát na záležitosti, na něž se vztahují směrnice 79/7/EHS a 2000/78/ES. Nové standardy stanovené v této směrnici zohledňují doporučení Komise (EU) 2018/951⁽¹⁰⁾, přičemž vycházejí z některých jeho ustanovení a z přístupu, který je v něm doporučen. Vycházejí rovněž z dalších příslušných nástrojů, jako jsou revidované obecné politické doporučení č. 2 o orgánech pro rovné zacházení, přijaté Evropskou komisí proti rasismu a nesnášenlivosti, a Pařížské principy vztahující se ke statusu národních institucí pro lidská práva, přijaté Organizací spojených národů, které platí pro vnitrostátní instituce pro lidská práva.

(7) Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. dubna 1996 ve věci *P v. S a Cornwall County Council*, C-13/94, ECLI:EU:C:1996:170; rozsudek Soudního dvora ze dne 7. ledna 2004 ve věci *K.B. v. National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health*, C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; rozsudek Soudního dvora ze dne 27. dubna 2006 ve věci *Sarah Margaret Richards v. Secretary of State for Work and Pensions*, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; rozsudek Soudního dvora ze dne 26. června 2018 ve věci *M.B. v. Secretary of State for Work and Pensions*, C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.

(8) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23).

(9) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/41/EU ze dne 7. července 2010 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice Rady 86/613/EHS (Úř. věst. L 180, 15.7.2010, s. 1).

(10) Doporučení Komise (EU) 2018/951 ze dne 22. června 2018 o normách pro orgány pro rovné zacházení (Úř. věst. L 167, 4.7.2018, s. 28).

- (14) Stejně minimální standardy pro fungování orgánů pro rovné zacházení, pokud jde o záležitosti, na něž se vztahují směrnice 2006/54/ES a 2010/41/EU, jsou stanoveny ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1500⁽¹⁾ + pro Úř. věst.: vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v dokumentu PE CONS 92/23 (2022/0400 (COD)) a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na Úřední věstník této směrnice..
- (15) Tato směrnice by se měla použít na činnost orgánů pro rovné zacházení, pokud jde o záležitosti, na něž se vztahují směrnice 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES. Minimální požadavky stanovené v této směrnici by se měly týkat pouze fungování orgánů pro rovné zacházení a neměly by rozšiřovat věcnou ani osobní působnost uvedených směrnic.
- (16) Při podpoře rovného zacházení, předcházení diskriminaci, shromažďování údajů o diskriminaci a pomoci obětem v souladu s touto směrnicí by orgány pro rovné zacházení měly věnovat zvláštní pozornost diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám, kterou se rozumí diskriminace na základě kombinace důvodů diskriminace, v souvislosti s nimiž je poskytována ochrana podle směrnice 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES nebo 2004/113/ES.
- (17) Členské státy by měly určit jeden nebo více orgánů, které budou vykonávat pravomoci stanovené v této směrnici. Členské státy mohou tyto pravomoci rozdělit mezi několik orgánů pro rovné zacházení, například tak, že jeden orgán pověří předcházením diskriminaci, prosazováním rovného zacházení a pomocí obětem diskriminace a jiný orgán rozhodovacími funkcemi. Touto směrnicí by neměly být dotčeny pravomoci inspektorátů práce či jiných donucovacích orgánů ani autonomie a úloha sociálních partnerů.
- (18) Orgány pro rovné zacházení mohou účinně plnit svou úlohu pouze tehdy, pokud jsou schopny jednat zcela nezávisle a nepodléhají žádným vnějším vlivům. Za tímto účelem by členské státy měly přijmout řadu opatření, která přispívají k nezávislosti orgánů pro rovné zacházení. Orgány pro rovné zacházení, které vykonávají pravomoci stanovené v této směrnici, mohou být součástí ministerstva nebo jiného organizačního subjektu, existují-li nezbytné záruky zajišťující plnění jejich úkolů nezávisle na politickém, finančním, náboženském nebo jakémkoli jiném vlivu. Při plnění svých úkolů a výkonu svých pravomocí by si orgány pro rovné zacházení měly zachovat svou nezávislost ve vztahu k jakémukoli vnějšímu vlivu, ať přímému, či nepřímému, tím, že nebudou od nikoho vyžadovat ani přijímat pokyny. V souladu s cíli této směrnice a v mezích platného právního rámce by orgány pro rovné zacházení měly být schopny spravovat své vlastní finanční a jiné zdroje, a to i prostřednictvím výběru a řízení vlastních zaměstnanců, a měly by mít možnost stanovit si vlastní priority. Zaměstnanci zastávající rozhodovací nebo řídicí funkce, ať už stálé, nebo dočasné, jako jsou například vedoucí nebo zástupce vedoucího orgánu pro rovné zacházení a případně členové správní rady, by měli být nezávislí a kvalifikovaní pro svou funkci a měli by být vybráni transparentním postupem. Transparentnost tohoto postupu lze zajistit například zveřejňováním oznámení o volných pracovních místech.
- (19) Členské státy by měly zajistit, aby vnitřní struktura orgánů pro rovné zacházení, například jejich vnitřní organizace a postupy, umožňovala nezávislý a ve vhodných případech nestranný výkon jejich různých pravomocí, a to zavedením vhodných záruk pro případy, kdy orgány pro rovné zacházení mají úkoly, u nichž může hrozit střet zájmů, zejména pokud se některé z těchto úkolů zaměřují na podporu obětí. Orgány pro rovné zacházení by měly při provádění šetření nebo posuzování případu především jednat nestranně, zejména pokud má orgán pro rovné zacházení závazné rozhodovací pravomoci.
- (20) Pokud je orgán pro rovné zacházení součástí orgánu s více mandáty, jako je ombudsman se širším mandátem nebo vnitrostátní instituce pro lidská práva, měla by vnitřní struktura tohoto orgánu s více mandáty zaručovat účinný výkon konkrétního mandátu v oblasti rovnosti.
- (21) Prostřednictvím svých vnitrostátních rozpočtových postupů by měly členské státy zajistit, aby orgány pro rovné zacházení dostávaly dostatečné zdroje, včetně kvalifikovaných zaměstnanců, vhodných prostor a infrastruktury pro účinné plnění jednotlivých úkolů v přiměřené lhůtě nebo ve lhůtách stanovených vnitrostátním právem. Obdržení dostatečných zdrojů má zásadní význam pro účinné fungování orgánů pro rovné zacházení a plnění jejich úkolů. Jsou-li orgánům pro rovné zacházení přidělovány nové pravomoci, je důležité, aby členské státy zajistily, že finanční a jiné zdroje těmto orgánům i nadále umožňují účinně plnit jejich úkoly a vykonávat jejich pravomoci.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1500 ze dne 14. května 2024 o standardech pro orgány pro rovné zacházení v oblasti rovného zacházení se ženami a muži a rovných příležitostí pro ženy a muže v otázkách zaměstnání a povolání a o změně směrnic 2006/54/ES a 2010/41/EU (Úř. věst. L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj>).

- (22) Je důležité, aby přidělování finančních zdrojů zůstalo stabilní, bylo plánováno na víceletém základě a umožňovalo orgánům pro rovné zacházení pokrýt náklady, které lze obtížně předvídat, například v případě nárůstu stížností, nákladů na soudní spory a využívání automatizovaných systémů. Klíčové je věnovat pozornost příležitostem a rizikům spojeným s využíváním automatizovaných systémů, včetně umělé inteligence. Orgány pro rovné zacházení by proto především měly mít k dispozici odpovídající lidské a technické zdroje. Tyto zdroje by jim zejména měly umožnit na jedné straně využívat automatizované systémy ke své práci a na druhé straně tyto systémy posuzovat z hlediska jejich souladu s pravidly nediskriminace. Pokud je orgán pro rovné zacházení součástí orgánu s více mandáty, měly by být zajištěny zdroje nezbytné k plnění jeho mandátu v oblasti rovnosti.
- (23) Orgány pro rovné zacházení mají spolu s dalšími subjekty, například sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti, klíčovou úlohu při předcházení diskriminaci a prosazování rovnosti. Za účelem řešení strukturálních aspektů diskriminace a s cílem přispět ke společenské změně by orgány pro rovné zacházení měly být zmocněny k provádění činností na předcházení diskriminaci z důvodů stanovených ve směrnicích 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES a v oblastech, na něž uvedené směrnice se vztahují. Tyto činnosti mohou zahrnovat sdílení osvědčených postupů, pozitivní opatření a systematické uplatňování zásady rovnosti veřejnými a soukromými subjekty a poskytování příslušné odborné přípravy, informací, poradenství, vedení a podpory těmto subjektům. Je rovněž nezbytné, aby orgány pro rovné zacházení komunikovaly s příslušnými zúčastněnými stranami a zapojovaly se do veřejné diskuse.
- (24) Vedle prevence je hlavním úkolem orgánů pro rovné zacházení poskytovat pomoc obětem diskriminace. Za oběti je třeba považovat všechny osoby, které se domnívají, že se setkaly s diskriminací uvedenou v článku 4 směrnice 79/7/EHS, článku 2 směrnice 2000/46/ES, článku 2 směrnice 2000/78/ES nebo článku 4 směrnice 2004/113/ES. Obětí diskriminace na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace se může stát kdokoli a každé takové osobě by se mělo od orgánů pro rovné zacházení dostat pomoci již v rané fázi, bez ohledu na to, zda byla diskriminace potvrzena. Taková pomoc by měla vždy zahrnovat alespoň poskytování klíčových informací stěžovatelům, včetně informací o tom, zda bude stížnost uzavřena, nebo zda existují důvody se jí dále zabývat, pokud nebyla stížnost podána anonymně. členské státy jsou odpovědné za vymezení podmínek, za nichž by orgán pro rovné zacházení stěžovatele informoval, jako je časový rámec procesu nebo procesní záruky proti opakovaným nebo nepatřičným stížnostem.
- (25) S cílem zajistit, aby si všechny oběti mohly stěžovat, mělo by být možné podávat stížnosti různými způsoby. Podle doporučení (EU) 2018/951 by mělo být možné podávat stížnosti v jazyce, který si stěžovatel zvolí a který je v členském státě, v němž se orgán pro rovné zacházení nachází, běžný. Za účelem řešení jedné z příčin nedostatečného oznamování, totiž strachu z odvety, by orgány pro rovné zacházení měly oběti informovat o platných pravidlech mlčenlivosti.
- (26) Aby existovala možnost rychlého, cenově dostupného mimosoudního řešení sporů, měly by členské státy stranám poskytnout možnost usilovat o alternativní řešení sporů, jak je nabízí samotný orgán pro rovné zacházení nebo jiný existující příslušný subjekt. Při výběru jiného příslušného subjektu je důležité vzít v úvahu subjekty zřízené na trvalém základě a zajistit, aby osoby odpovědné za proces řešení sporů byly nezávislé a nestranné a aby měly nezbytné odborné znalosti. Mimosoudní řešení sporů přinese s větší pravděpodobností úspěšné výsledky, uskuteční-li se se souhlasem daných stran. V kterékoli fázi alternativního řešení sporu může stranám pomoci možnost vyžádat si nezávislé poradenství nebo zastupování třetí stranou, jako jsou sociální partneři. Není-li spor vyřešen, například protože některá ze stran výsledek takového postupu odmítne, nemělo by to stranám bránit ve vystupování v soudních řízeních. Členské státy by měly vymezit podmínky vedení alternativního řešení sporů v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi.
- (27) Pokud mají orgány pro rovné zacházení podezření na možné porušení zásady rovného zacházení stanovené směrnicemi 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES nebo 2004/113/ES, měly by mít možnost provést šetření, zejména na základě stížnosti nebo z vlastního podnětu.

- (28) Pro určení, zda došlo k diskriminaci, jsou klíčové důkazy, jež však oběť často nemá k dispozici. Orgány pro rovné zacházení by proto měly mít přístup k informacím potřebným k určení toho, zda k diskriminaci došlo, a spolupracovat s dalšími příslušnými subjekty, jež mohou zahrnovat příslušné orgány veřejné služby, jako jsou inspektoráty práce nebo školství, a sociální partnery. Členské státy by měly v souladu s vnitrostátními pravidly a postupy vytvořit pro výkon této pravomoci vhodný rámec. Členské státy mohou v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi pověřit prováděním šetření jiný příslušný orgán. Aby se zabránilo zdvojení postupů, měl by tento příslušný orgán po dokončení postupu šetření poskytnout orgánu pro rovné zacházení na jeho žádost informace o výsledcích šetření.
- (29) Orgány pro rovné zacházení by měly být schopny zdokumentovat své posouzení stížnosti na základě shromážděných důkazů. Členské státy by měly určit právní povahu tohoto posouzení, které může mít podobu nezávazného stanoviska nebo závazného rozhodnutí. V obou případech by měly být uvedeny důvody pro posouzení a ve vhodných případech by měla být uvedena opatření k nápravě jakýchkoli zjištěných porušení zásady rovného zacházení a k předcházení jejich dalšímu výskytu při zohlednění odlišné povahy stanovisek a rozhodnutí. Aby byla zajištěna účinnost práce orgánů pro rovné zacházení, měly by členské státy přijmout vhodné mechanismy pro následné kroky v návaznosti na stanoviska a pro výkon rozhodnutí.
- (30) Za účelem zvýšení povědomí o své práci a o právu v oblasti rovnosti a nepřipustnosti diskriminace by orgány pro rovné zacházení měly mít možnost zveřejňovat alespoň shrnutí těch svých stanovisek a rozhodnutí, která považují za zvláště významná.
- (31) Orgány pro rovné zacházení by měly mít právo jednat v soudním řízení, aby přispěly k zajištění dodržování zásady rovného zacházení stanovené ve směrnicích 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES. Tato soudní řízení mohou probíhat u soudů nebo rovnocenných orgánů, které se zabývají otázkami rovného zacházení a diskriminace, v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi. Vnitrostátní právo a zvyklosti v otázce přípustnosti žalob, a zejména jakoukoli podmínku oprávněného zájmu, nelze uplatňovat způsobem, který by mohl narušit účinnost práva orgánů pro rovné zacházení jednat. Očekává se, že pravomoc provádět šetření a rozhodovat a právo jednat v soudním řízení, které tato směrnice přiznává orgánům pro rovné zacházení, usnadní praktické provádění stávajících ustanovení směrnic 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES o důkazním břemenu a ochraně práv. Za podmínek stanovených v této směrnici budou moci orgány pro rovné zacházení předložit skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci, čímž budou splněny podmínky stanovené v článku 8 směrnice 2000/43/ES, článku 10 směrnice 2000/78/ES a článku 9 směrnice 2004/113/ES. Podpora poskytovaná orgány pro rovné zacházení podle této směrnice tudíž obětem usnadní přístup ke spravedlnosti. Orgány pro rovné zacházení by měly mít možnost vybírat případy, které se rozhodnou řešit v soudních řízeních, a přispívat tak ke správnému výkladu a uplatňování právních předpisů o rovném zacházení.
- (32) Mají-li orgány pro rovné zacházení pravomoc přijímat závazná rozhodnutí, měly by být zmocněny vystupovat jako účastník řízení o výkonu nebo soudním přezkumu těchto rozhodnutí. Orgány pro rovné zacházení by měly také mít možnost předkládat soudům vyjádření, například tím, že poskytnou své odborné názory, v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi.
- (33) Právo orgánů pro rovné zacházení jednat v soudním řízení může mít v různých vnitrostátních právních rádech různé formy. Členské státy by proto měly v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi zvolit pro orgány pro rovné zacházení jednu nebo více z těchto forem jednání: jednání jménem jedné nebo více obětí, nebo na podporu jedné nebo více obětí, nebo zahájení soudního řízení vlastním jménem.
- (34) Orgány pro rovné zacházení by měly být schopny jednat jménem obětí nebo na jejich podporu, v příslušných případech s jejich souhlasem, a umožnit tak obětem přístup ke spravedlnosti tam, kde je často odrazují procesní a finanční překážky nebo strach z viktimizace. Při jednání jménem jedné nebo více obětí zastupují orgány pro rovné zacházení oběti před soudem. Při jednání na podporu jedné nebo více obětí se orgány pro rovné zacházení účastní soudního řízení zahájeného oběťmi na podporu nároku.

- (35) Proti některým případům diskriminace je obtížné bojovat, protože neexistuje stěžovatel, který by sám zahájil řízení. V rozsudku ve věci C-54/07 ⁽¹²⁾, kterou zahájil orgán pro rovné zacházení svým jménem, Soudní dvůr potvrdil, že diskriminaci lze prokázat i v případě, že neexistuje identifikovaná oběť. Za účelem dosažení veřejného zájmu na boji proti diskriminaci by proto členské státy měly mít možnost stanovit, že orgány pro rovné zacházení by mohou v určitých případech diskriminace jednat vlastním jménem, například z důvodu četnosti nebo závažnosti případů nebo potřeby právního vyjasnění, přičemž každý z těchto aspektů by mohl znamenat, že diskriminace má strukturální nebo systematickou povahu. Členské státy by měly mít možnost v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi stanovit, že v takových případech diskriminace je třeba, aby byla jako odpůrce určena určitá osoba nebo subjekt.
- (36) S cílem zajistit dodržování práv jednotlivců by členské státy měly vymezit pravomoci orgánů pro rovné zacházení vhodnými procesními zárukami a zajistit, aby bylo náležitě chráněno právo na důvěrnost, jakož i obecné právní zásady, jako jsou právo na spravedlivý proces, právo na obhajobu a právo na soudní přezkum závazných rozhodnutí, a to i v případech, kdy orgán pro rovné zacházení vystupuje v soudním řízení jako strana nebo jedná jménem strany. Členské státy mohou například významně podpořit oznamování případů diskriminace tím, že poskytnou důvěrnost svědkům a oznamovatelům.
- (37) Ustanovení této směrnice o právu orgánů pro rovné zacházení jednat v soudním řízení nemění práva obětí ani spolků, organizací nebo jiných právnických osob prosazujících práva obětí, které mají v souladu s kritérii stanovenými vnitrostátním právem oprávněný zájem na zajištění dodržování směrnic 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, jak je stanoveno v uvedených směrnících, a to i v případech, kdy se tyto oběti, spolky, organizace nebo jiné právnické osoby účastní soudních, správních či obojích řízení.
- (38) Účinnost práce orgánů pro rovné zacházení závisí také na tom, zda mají skupiny ohrožené diskriminací plný přístup k jejich službám. Ve druhém průzkumu Agentury Evropské unie pro základní práva o menšinách a diskriminaci v Evropské unii 71 % příslušníků etnických nebo přistěhovaleckých menšin uvedlo, že neví o žádné organizaci, která by nabízela podporu nebo poradenství obětem diskriminace. Klíčovým krokem na podporu tohoto přístupu je, aby členské státy zajistily, že lidé budou znát svá práva a budou vědět o existenci orgánů pro rovné zacházení a o službách, které nabízejí. To je důležité zejména pro znevýhodněné skupiny a skupiny, které mohou mít ztížený přístup k těmto informacím, například kvůli svému nejistému ekonomickému postavení, věku, zdravotnímu postižení, úrovni gramotnosti, státní příslušnosti nebo statusu z hlediska pobytu či kvůli nedostatečnému přístupu k online nástrojům.
- (39) Měl by být zaručen rovný přístup ke službám a publikacím orgánů pro rovné zacházení pro všechny. Za tímto účelem by měly být zjištěny a odstraněny potenciální překážky v přístupu ke službám orgánů pro rovné zacházení. Služby by měly být pro stěžovatele bezplatné. Aniž je dotčena autonomie regionálních a místních orgánů, měly by členské státy rovněž zajistit, aby byly služby orgánů pro rovné zacházení dostupné všem potenciálním obětem na celém jejich území, například zřízením místních kanceláří včetně kanceláří mobilních, využíváním komunikačních nástrojů, pořádáním místních kampaní, spoluprací s místními delegáty nebo organizacemi občanské společnosti nebo prostřednictvím smluvních poskytovatelů služeb.
- (40) S cílem zaručit přístup osob se zdravotním postižením ke všem službám a činnostem orgánů pro rovné zacházení, je nezbytné zajistit přístupnost v souladu s požadavky stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ⁽¹³⁾ a zajistit přiměřené úpravy v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením, přijatou dne 13. prosince 2006. Orgány pro rovné zacházení by proto měly zajistit fyzickou a digitální přístupnost tím, že budou předcházet překážkám, s nimiž se osoby se zdravotním postižením mohou při přístupu k službám a informacím orgánů pro rovné zacházení setkat, a budou tyto překážky odstraňovat, a měly by zajistit přiměřené úpravy, a pokud to konkrétní případ vyžaduje, provést nezbytné a vhodné změny a úpravy.

⁽¹²⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. července 2008 ve věci *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding vs. Firma Feryn NV*, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397.

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).

- (41) Umožnění pravidelné a dlouhodobé koordinace a spolupráce orgánů pro rovné zacházení na různých úrovních je klíčové pro vzájemné učení, soudržnost a jednotnost a může rozšířit dosah a dopad jejich práce. Orgány pro rovné zacházení by měly ve svých oblastech působnosti spolupracovat s dalšími orgány pro rovné zacházení v témže členském státě a s veřejnými a soukromými subjekty na místní, regionální, celostátní, unijní i mezinárodní úrovni, jako jsou sítě orgánů pro rovné zacházení na úrovni Unie, organizace občanské společnosti, orgány pro ochranu údajů, sociální partneři, inspektoráty práce a školství, donucovací orgány, agentury odpovědné na vnitrostátní úrovni za ochranu lidských práv, národní statistické úřady, orgány spravující fondy Unie, národní kontaktní místa pro Romy, spotřebitelské subjekty a vnitrostátní nezávislé mechanismy pro prosazování, ochranu a monitorování Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením.
- (42) Orgány pro rovné zacházení nemohou zastávat svou úlohu odborníků na rovné zacházení ani přispívat k systematickému uplatňování zásady rovnosti, pokud nejsou v dostatečném předstihu konzultovány v procesu tvorby politik v otázkách souvisejících s právy a povinnostmi vyplývajícími ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES. Členské státy by proto měly zavést postupy, aby takovou včasnou konzultaci zajistily, a měly by rovněž orgánům pro rovné zacházení umožnit v případech, kdy to tyto orgány považují za nezbytné, vydávat doporučení a včas je zveřejňovat, tak aby je bylo možné zohlednit.
- (43) Údaje o rovném zacházení mají zásadní význam pro zvyšování povědomí, zvyšování citlivosti lidí, kvantifikaci diskriminace, prokazování průběžných trendů, prokazování existence diskriminace, hodnocení provádění právních předpisů o rovnosti, prokazování potřeby pozitivních opatření a přispívání k tvorbě politiky založené na důkazech. Orgány pro rovné zacházení mohou přispívat k rozvoji údajů o rovném zacházení pro tyto účely, například pořádáním kulatých stolů sdružujících všechny příslušné subjekty. Orgány pro rovné zacházení by rovněž měly shromažďovat a analyzovat údaje o svých vlastních činnostech, měly by mít možnost provádět průzkumy a v souladu s vnitrostátním právem by měly mít přístup ke statistikám týkajícím se práv a povinností vyplývajících ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES a možnost je využívat. Osobní údaje shromážděné orgánem pro rovné zacházení by měly být anonymizovány, nebo není-li to možné, pseudonymizovány.
- (44) Orgány pro rovné zacházení by měly přijmout pracovní program, který stanoví jejich priority a budoucí činnosti, což jim umožní zajistit soudržnost různých oblastí jejich činnosti a řešit systémové problémy diskriminace, které spadají do jejich mandátu, v rámci dlouhodobého akčního plánu.
- (45) Orgány pro rovné zacházení by měly kromě výroční zprávy o své činnosti pravidelně zveřejňovat zprávu obsahující celkové hodnocení situace v oblasti diskriminace, která v členských státech spadá do jejich mandátu, jakož i další zprávy týkající se diskriminace.
- (46) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro plnění oznamovací povinnosti členských států, pokud jde o fungování orgánů pro rovné zacházení určených podle této směrnice, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci ke stanovení seznamu příslušných ukazatelů, na jejichž základě by měly být shromažďovány údaje. Takové ukazatele by neměly sloužit k určování pořadí nebo k vydávání konkrétních doporučení určených jednotlivým členským státům. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽¹⁴⁾.
- (47) Tato směrnice stanoví minimální požadavky a umožňuje tak členským státům zavést nebo zachovat příznivější ustanovení. Provádění této směrnice by nemělo sloužit k ospravedlnění jakéhokoli zhoršení situace, která již v jednotlivých členských státech existuje.
- (48) Veškeré zpracování osobních údajů orgány pro rovné zacházení podle této směrnice by mělo být prováděno v plném souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁽¹⁵⁾. Členské státy by měly zajistit, aby úkoly orgánů pro rovné zacházení byly jasně stanoveny v právních předpisech v souladu s nařízením (EU) 2016/679. Orgány pro rovné zacházení by měly zpracovávat osobní údaje pouze v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů podle této směrnice. Fyzické osoby, jejichž osobní údaje jsou zpracovávány, by měly být informovány o právech, která jakožto subjekty údajů mají, včetně opravných prostředků, které mají k dispozici na vnitrostátní úrovni.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (49) Pokud plnění úkolů orgánů pro rovné zacházení vyžaduje zpracování zvláštních kategorií osobních údajů uvedených v čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, měly by členské státy rovněž zajistit, aby vnitrostátní právo dodržovalo podstatu práva na ochranu údajů a poskytovalo vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů subjektu údajů v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. g) nařízení (EU) 2016/679. Tyto záruky by měly zahrnovat například interní politiky a opatření k zajištění minimalizace údajů, mimo jiné prostřednictvím anonymizace osobních údajů, je-li to možné; používání pseudonymizace a šifrování osobních údajů; zabránění neoprávněnému přístupu k osobním údajům a jejich přenosu; a zajištění toho, aby osobní údaje nebyly zpracovávány déle, než je nezbytné pro účely, pro které jsou zpracovávány.
- (50) Tato směrnice navazuje na pravidla stanovená ve směrnicích 2000/43/ES a 2004/113/ES tím, že zavádí propracovanější standardy pro fungování orgánů pro rovné zacházení. Ustanovení o orgánech pro rovné zacházení ve směrnicích 2000/43/ES a 2004/113/ES by proto měla být zrušena.
- (51) Cílem této směrnice je zajistit fungování orgánů pro rovné zacházení v souladu s minimálními standardy za účelem zlepšení jejich účinnosti a zaručení jejich nezávislosti, aby se posílilo uplatňování zásady rovného zacházení. Jelikož cíle této směrnice nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jej, z důvodu jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice, která se omezuje na stanovení minimálních norem, rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (52) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ⁽¹⁶⁾ a dne 2. února 2023 vydal stanovisko ⁽¹⁷⁾,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účel, předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví minimální požadavky na fungování orgánů pro rovné zacházení s cílem zlepšit jejich účinnost a zaručit jejich nezávislost, aby se posílilo uplatňování zásady rovného zacházení, jak vyplývá ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.
2. Povinnosti uložené členskými státy a úkoly orgánů pro rovné zacházení podle této směrnice pokrývají práva a povinnosti vyplývající ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Článek 2

Určení orgánů pro rovné zacházení

1. Členské státy určí jeden nebo více orgánů, které vykonávají pravomoci stanovené touto směrnicí.
2. Touto směrnicí nejsou dotčeny pravomoci inspektorátů práce nebo jiných donucovacích orgánů ani práva a výsady sociálních partnerů podle vnitrostátního práva a zvyklostí, a to i pokud jde o kolektivní smlouvy a o zastupování a obhajobu v soudním řízení.

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 64, 21.2.2023, s. 46.

Článek 3

Nezávislost

1. Členské státy přijmou opatření k zajištění toho, aby orgány pro rovné zacházení byly při plnění svých úkolů a výkonu svých pravomocí nezávislé, nepodléhaly vnějším vlivům a nevyhledávaly ani nepřijímaly pokyny od vlády nebo jiného veřejného či soukromého subjektu. V souladu s cíli této směrnice a v mezích platného právního rámce musí být orgány pro rovné zacházení schopny spravovat své vlastní finanční a jiné zdroje a přijímat svá vlastní rozhodnutí, pokud jde o jejich vnitřní strukturu, odpovědnost, personální obsazení a organizační záležitosti.
2. Členské státy stanoví transparentní postupy týkající se výběru, jmenování, odvolání a možného střetu zájmů zaměstnanců orgánů pro rovné zacházení, kteří zastávají rozhodovací nebo řídicí funkce, a případných členů správní rady, aby byla zaručena jejich způsobilost a nezávislost.
3. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení ustavily vnitřní strukturu, která zaručí nezávislý a tam, kde je to vhodné, nestranný výkon jejich pravomocí.
4. Členské státy zajistí, aby vnitřní struktura orgánů s více mandáty zaručovala účinný výkon mandátů v oblasti rovnosti.

Článek 4

Zdroje

Členské státy v souladu se svými vnitrostátními rozpočtovými postupy zajistí, aby každý orgán pro rovné zacházení měl k dispozici lidské, technické a finanční zdroje nezbytné k plnění všech svých úkolů a k účinnému výkonu všech svých pravomocí, pokud jde o důvody stanovené směrnicemi 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES a o oblasti, na které se uvedené směrnice vztahují, a to i tehdy, jsou-li orgány pro rovné zacházení součástí orgánů s více mandáty.

Článek 5

Zvyšování povědomí, prevence a podpora

1. Členské státy přijmou vhodná opatření, jako jsou strategie, aby zvýšily povědomí o právech podle směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES a o existenci orgánů pro rovné zacházení a jejich službách mezi svým obyvatelstvem obecně na celém svém území, se zvláštním zřetelem na jednotlivce a skupiny ohrožené diskriminací.
2. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly pravomoc provádět činnosti zaměřené na předcházení diskriminaci a podporu rovného zacházení, jak vyplývá ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES. Tyto činnosti mohou mimo jiné zahrnovat podporu pozitivních opatření a systematického uplatňování zásady rovnosti mezi veřejnými a soukromými subjekty, poskytování příslušné odborné přípravy, poradenství a podpory, zapojení do veřejné diskuse, komunikaci s příslušnými zúčastněnými stranami, včetně sociálních partnerů, a podporu výměny osvědčených postupů. Při provádění těchto činností mohou orgány pro rovné zacházení zohlednit zvláštní situace znevýhodnění vyplývající z diskriminace z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám, kterou se rozumí diskriminace na základě kombinace důvodů, v souvislosti s nimiž je poskytována ochrana podle směrnice 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES nebo 2004/113/ES.
3. Členské státy a orgány pro rovné zacházení zohlední vhodné komunikační nástroje a formáty pro každou cílovou skupinu. Zaměří se zejména na skupiny, které mohou mít ztížený přístup k informacím, například kvůli svému nejistému ekonomickému postavení, věku, zdravotnímu postižení, úrovni gramotnosti, státní příslušnosti nebo statusu z hlediska pobytu či kvůli nedostatečnému přístupu k online nástrojům.

Článek 6

Pomoc obětem

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení byly schopny poskytovat obětem pomoc uvedenou v odstavcích 2, 3 a 4.

Pro účely této směrnice se „obětí“ rozumí každá osoba, která se domnívá, že se setkala s diskriminací ve smyslu článku 4 směrnice 79/7/EHS, článku 2 směrnice 2000/46/ES, článku 2 směrnice 2000/78/ES nebo článku 4 směrnice 2004/113/ES.

2. Orgány pro rovné zacházení musí být oprávněny přijímat stížnosti na diskriminaci.
3. Orgány pro rovné zacházení poskytují obětem pomoc, přičemž je nejprve informují o:
 - a) právním rámci, včetně poradenství zaměřeného na jejich konkrétní situaci;
 - b) službách nabízených orgánem pro rovné zacházení a souvisejících procesních aspektech;
 - c) dostupných prostředcích nápravy, včetně možnosti podat žalobu k soudu;
 - d) platných pravidlech důvěrnosti a ochraně osobních údajů a
 - e) možnosti získat psychologickou nebo jinou příslušnou podporu od dalších orgánů nebo organizací.
4. Orgány pro rovné zacházení informují stěžovatele v přiměřené lhůtě o tom, zda bude šetření stížnosti ukončeno, nebo zda existují důvody se jí dále zabývat.

Článek 7

Alternativní řešení sporů

Orgány pro rovné zacházení musí být schopny nabídnout stranám možnost usilovat o alternativní řešení jejich sporu. Tento proces může vést sám orgán pro rovné zacházení, nebo jiný příslušný subjekt v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi, přičemž v takovém případě může orgán pro rovné zacházení tomuto subjektu předložit vyjádření. Toto alternativní řešení sporů může mít různé formy, jako jsou mediální nebo smírcí řízení, v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi. Není-li spor vyřešen, nebrání to stranám uplatnit své právo jednat v soudním řízení. Členské státy zajistí dostatečně dlouhou promlčecí lhůtu, která zaručí stranám sporu přístup k soudu, například pozastavením běhu promlčecí lhůty v době, kdy se strany účastní alternativního řešení sporu.

Článek 8

Šetření

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly pravomoc provádět šetření ohledně toho, zda došlo k porušení zásady rovného zacházení stanovené ve směrnici 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.
2. Členské státy stanoví rámec pro provádění šetření, který umožní orgánům pro rovné zacházení provádět zjišťování skutečností. Tento rámec musí orgánům pro rovné zacházení zejména poskytovat účinná práva na přístup k informacím a dokumentům, které jsou nezbytné pro určení, zda k diskriminaci došlo. Rovněž za tímto účelem stanoví vhodné mechanismy pro spolupráci orgánů pro rovné zacházení s příslušnými veřejnými subjekty.
3. Členské státy mohou rovněž svěřit pravomoci uvedené v odstavcích 1 a 2 jinému příslušnému subjektu v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi. Jakmile tento příslušný subjekt své šetření ukončí, poskytne orgánu pro rovné zacházení na jeho žádost informace o výsledcích šetření.
4. Členské státy mohou stanovit, že žádná šetření podle odstavce 1 tohoto článku a článku 9 nelze zahájit nebo v nich pokračovat po dobu, kdy probíhá soudní řízení v téže věci. .

Článek 9

Stanoviska a rozhodnutí

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly pravomoc poskytnout a zdokumentovat své posouzení případu, včetně zjištění skutečností a odůvodněného závěru o existenci diskriminace. Členské státy určí, zda se tak má stát prostřednictvím nezávazných stanovisek, nebo prostřednictvím závazných rozhodnutí.

2. Nezávazná stanoviska i závazná rozhodnutí musí v relevantních případech obsahovat konkrétní opatření k nápravě zjištěných porušení zásady rovného zacházení a k zabránění jejich dalšímu výskytu. Členské státy zavedou vhodné mechanismy pro následné kroky v návaznosti na nezávazná stanoviska, jako je povinnost zpětné vazby, a pro výkon závazných rozhodnutí.
3. Orgány pro rovné zacházení zveřejňují alespoň shrnutí těch svých stanovisek a rozhodnutí, která považují za zvláště významná.

Článek 10

Soudní spory

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly právo jednat v soudním řízení občanském i správním ve věcech týkajících se provádění zásady rovného zacházení, jak je stanovena ve směrniciích 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, v souladu s odstavci 2, 3 a 4 tohoto článku a v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi o přípustnosti žalob, včetně jakýchkoli pravidel o nutnosti získat souhlas oběti.
2. Právo orgánu pro rovné zacházení jednat v soudním řízení musí zahrnovat právo předkládat soudu svá vyjádření v souladu s vnitrostátním právem a zvyklostmi.
3. Právo orgánu pro rovné zacházení jednat v soudním řízení musí rovněž zahrnovat alespoň jedno z těchto práv:
 - a) právo zahájit soudní řízení jménem jedné nebo více obětí;
 - b) právo účastnit se soudního řízení na podporu jedné nebo více obětí, nebo
 - c) právo zahájit soudní řízení vlastním jménem za účelem ochrany veřejného zájmu.
4. Právo orgánu pro rovné zacházení jednat v soudním řízení musí zahrnovat právo vystupovat jako účastník řízení o výkonu nebo soudním přezkumu závazných rozhodnutí, pokud jsou orgány pro rovné zacházení oprávněny přijímat taková rozhodnutí podle čl. 9 odst. 1.

Článek 11

Procesní záruky

Členské státy zajistí, aby v řízeních uvedených v člancích 6 až 10 byla chráněna práva na obhajobu zúčastněných fyzických a právnických osob. Závazná rozhodnutí uvedená v článku 9 podléhají soudnímu přezkumu v souladu s vnitrostátním právem.

Článek 12

Rovný přístup

1. Členské státy zaručí rovný přístup ke službám a publikacím orgánů pro rovné zacházení pro všechny.
2. Orgány pro rovné zacházení zaručí, že neexistují žádné překážky bránící podávání stížností, například tím, že jsou schopny přijímat stížnosti ústně, písemně a online.
3. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení poskytovaly své služby stěžovatelům bezplatně na celém svém území, včetně venkovských a odlehklých oblastí.

Článek 13

Přístupnost a přiměřené úpravy pro osoby se zdravotním postižením

Členské státy zajistí přístupnost a přiměřené úpravy pro osoby se zdravotním postižením, aby jim zaručily rovný přístup ke všem službám a činnostem orgánů pro rovné zacházení, včetně pomoci obětem, vyřizování stížností, alternativního řešení sporů, informací a publikací, jakož i preventivním, propagačním a osvětovým činnostem.

Článek 14

Spolupráce

Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly vhodné mechanismy pro spolupráci v oblastech své působnosti s jinými orgány pro rovné zacházení v témže členském státě a s relevantními veřejnými a soukromými subjekty, včetně inspektorátů práce, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti, na celostátní, regionální i místní úrovni, jakož i v jiných členských státech a na úrovni Unie a na mezinárodní úrovni.

Článek 15

Konzultace

Členské státy zavedou postupy, které zajistí, aby vláda a relevantní orgány veřejné moci konzultovaly s orgány pro rovné zacházení právní předpisy, politiku, postupy a programy týkající se práv a povinností vyplývajících ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly právo vydávat doporučení k těmto otázkám, zveřejňovat je a vyžadovat, aby v návaznosti na ně byly učiněny následné kroky.

Článek 16

Shromažďování údajů a přístup k údajům o rovném zacházení

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení shromažďovaly údaje o své činnosti za účelem vypracování zpráv uvedených v čl. 17 písm. b) a c).

Údaje shromážděné orgány pro rovné zacházení se člení podle důvodů a oblastí, na které se vztahují směrnice 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, a v souladu s ukazateli uvedenými v článku 18 této směrnice. Jakékoli shromážděné osobní údaje musí být anonymizovány, nebo není-li to možné, pseudonymizovány.

2. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení mohly provádět nezávislé průzkumy týkající se diskriminace

3. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení měly v souladu s vnitrostátním právem přístup ke statistikám týkajícím se práv a povinností vyplývajících ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, pokud tyto orgány považují takové statistiky za nezbytné pro celkové posouzení situace v oblasti diskriminace v daném členském státě a pro vypracování zpráv podle čl. 17 písm. c) této směrnice.

4. Členské státy umožní orgánům pro rovné zacházení, aby veřejným a soukromým subjektům, včetně orgánů veřejné moci, sociálních partnerů, podniků a organizací občanské společnosti, doporučovaly, které údaje mají být v souvislosti s právy a povinnostmi vyplývajících ze směrnic 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES shromažďovány. Členské státy mohou rovněž orgánům pro rovné zacházení umožnit, aby při shromažďování údajů o rovném zacházení hrály koordinační úlohu.

Článek 17

Zprávy a strategické plánování

Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení:

- a) přijaly pracovní program, který stanoví jejich priority a budoucí činnosti;
- b) vypracovaly a zpřístupnily veřejnosti výroční zprávu o činnosti, včetně ročního rozpočtu, personálního a finančního výkaznictví, a
- c) nejméně jednou za čtyři roky zveřejnily jednu nebo více zpráv s doporučeními o stavu rovného zacházení a diskriminace, včetně možných strukturálních problémů, ve svém členském státě.

Článek 18

Monitorování a podávání zpráv

1. Do 19. června 2026 stanoví Komise prostřednictvím prováděcího aktu seznam společných ukazatelů týkajících se fungování orgánů pro rovné zacházení určených podle této směrnice. Při přípravě ukazatelů může Komise požádat o radu Agenturu Evropské unie pro základní práva, Evropský institut pro rovnost žen a mužů a síť orgánů pro rovné zacházení na úrovni Unie. Tyto ukazatele se týkají lidských, technických a finančních zdrojů, nezávislého fungování, dostupnosti a účinnosti orgánů pro rovné zacházení, jakož i rozvoje jejich mandátů, pravomocí nebo struktury, a zajišťují porovnatelnost, objektivitu a spolehlivost údajů shromažďovaných na vnitrostátní úrovni. Tyto ukazatele neslouží k určování pořadí nebo k vydávání konkrétních doporučení jednotlivým členským státům.

Tento prováděcí akt se přijímá přezkumným postupem podle čl. 22 odst. 2.

2. Do 19. června 2031 a poté každých pět let poskytnou členské státy Komisi veškeré příslušné informace týkající se uplatňování této směrnice. Tyto informace zahrnují alespoň údaje o fungování orgánů pro rovné zacházení a zohledňují zprávy vypracované orgány pro rovné zacházení podle čl. 17 písm. b) a c).

3. Komise vypracuje zprávu o uplatňování a praktických účincích této směrnice na základě informací uvedených v odstavci 2 a dalších relevantních údajů shromážděných na vnitrostátní a unijní úrovni Agenturou Evropské unie pro základní práva a Evropským institutem pro rovnost žen a mužů, zejména od orgánů pro rovné zacházení, od sítě orgánů pro rovné zacházení na úrovni Unie, jako je Equinet, od organizací občanské společnosti či od dalších zúčastněných stran. Tato zpráva se zabývá nezávislým fungováním a účinností orgánů pro rovné zacházení v členských státech na základě ukazatelů stanovených podle odstavce 1.

Článek 19

Dialog o fungování orgánů pro rovné zacházení

1. V souvislosti se sledováním a podáváním zpráv podle článku 18 a s cílem posílit dialog mezi orgány Unie a zajistit větší transparentnost může Evropský parlament každoročně vyzvat Komisi, aby se zapojila do projednávání záležitostí uvedených v článku 18 týkajících se fungování orgánů pro rovné zacházení určených podle této směrnice.

2. Evropský parlament se může v usneseních vyjádřit k záležitostem uvedeným v článku 18.

3. Komise podle potřeby zohlední veškeré prvky vyplývající z názorů vyjádřených v rámci dialogu vedeného podle tohoto článku, včetně případných usnesení Evropského parlamentu týkajících se záležitostí uvedených v článku 18, a to i při přezkumu fungování této směrnice.

Článek 20

Minimální požadavky

1. Členské státy mohou zavést nebo zachovat ustanovení, která jsou příznivější než minimální požadavky stanovené v této směrnici.

2. Provádění této směrnice není za žádných okolností důvodem ke snížení úrovně ochrany proti diskriminaci, kterou členské státy již poskytují v záležitostech, na něž se vztahují směrnice 79/7/EHS, 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES.

Článek 21

Zpracovávání osobních údajů

1. Členské státy zajistí, aby orgány pro rovné zacházení mohly shromažďovat a zpracovávat osobní údaje pouze tehdy, je-li to nezbytné pro plnění úkolů podle této směrnice.

2. Členské státy zajistí, aby v případě, že orgány pro rovné zacházení zpracovávají zvláštní kategorie osobních údajů uvedené v čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, byly poskytnuty vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů subjektu údajů.

Článek 22

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 23

Změny směrnic 2000/43/ES a 2004/113/ES

Kapitola III směrnice 2000/43/ES a kapitola III směrnice 2004/113/ES se zrušují. Odkazy na orgány pro podporu rovného zacházení obsažené ve zmíněných kapitolách se považují za odkazy na orgány pro rovné zacházení uvedené v čl. 2 odst. 1 této směrnice.

Článek 24

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 19. června 2026. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 25

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 23 se použije ode dne 19. června 2026.

Článek 26

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 7. května 2024.

Za Radu
předsedkyně
M.-C. LEROY